

Шафарикъ е посочилъ нѣкои следи отъ готски езикъ въ старославянски и новобългарски езикъ¹².

Следъ смъртъта на Атила на полуострова се явили сжщо тѣй *хуни*, но въ малкъ брой. Споредъ Константина Богренородни, Хърватско имало още въ X вѣкъ останки отъ авари¹³. Отношенията на тия азиятци къмъ славянитѣ били едва ли не такива, каквито сж отношенията на днешнитѣ черкези къмъ българитѣ.

Д. Произходъ на славянитѣ и тѣхнитѣ племена на полуострова. Славянитѣ въ Гърция

Следъ като описахме нравитѣ и обичаитѣ на старитѣ славяни, начина на тѣхната колонизация и тѣхнитѣ отношения къмъ туземното население, ние ще се обърнемъ къмъ въпроса, *откъде* сж дошли славянскитѣ преселенци на полуострова и где е било тѣхното първобитно мѣстожителство. За това сж изказани три мнения. Шафарикъ¹ защитава мнението, че повечето (разбира се, съ изключение на сърбо-хърватитѣ) сж дошли отъ страната, която се намира въ околноститѣ на Илменското езеро и се напоява отъ рѣкитѣ Двина, Днепъръ и Ока. За доказателство той привежда многобройни мѣстни имена, които се срѣщатъ, както у българскитѣ славяни, така и въ северо-източна Русия; при това, той сочи на финскитѣ думи въ българския езикъ, които сж могли да бждатъ заимствувани само на далечния северъ.

Копитаръ² мисли, че цѣлото пространство отъ изворитѣ на Сава до Драва и Черно море било заето отъ единъ народъ, раздѣленъ въ VII вѣкъ, поради нахлуването на сърбо-хърватитѣ, на два народа — на словѣни и българи.

Дриновъ³, основавайки се на множество различни български диалекти, подържа, че славянитѣ на полуострова сж образували нѣколко различни славянски племена; въ разни времена, казва той, различни племена, както отъ севернитѣ, тѣй и отъ западнитѣ славяни, изпращали излишъци отъ своето население въ провинциитѣ на клонящата къмъ упадѣкъ римска империя.

Както и да бжде, преобладаващото туземно име на ония славяни, които сега навредъ сж известни подъ името *българи*, въ началото на срѣднитѣ вѣкове било *словѣнинъ* въ единствено число и *словѣни* въ множествено число.

Своя езикъ тѣ наричали *словѣнскъ языкъ*. Гърцитѣ ги наричали *Σκλαβηνοί, Σθαβηνοί, Σκλάβοι, Σθλοβενοί, Σκλαβησιανοί*, а римлянитѣ (у Иорнанда) *Sklaveni*. Отъ славянскитѣ племена на римлянитѣ и гърцитѣ били познати най-напредъ словѣнитѣ. Твърде вѣроятно е, че името „словѣни“ малко по малко преминало, както у чужденцитѣ, така и у самитѣ славяни, съ означение на изпърво различно наричащитѣ се славянски племена на цѣлия славянски народъ⁴.

Между самитѣ славяни за разпространение на тоза име сж могли да съдействуватъ църковнитѣ книги, преведени въ Панония въ IX вѣкъ на словѣнски езикъ, а отъ тамъ разпространени въ България, стара Дакия, Сърбия Хърватско, Русия и проникнали дори до поляцитѣ на Висла⁵.

Гореприведеното име *анти* изчезнало наскоро безследно.

Нѣкои названия на словѣнски племена сжществуватъ и сега още. Отъ срѣднитѣ вѣкове ние имаме известия за нѣкои племена, които обитавали недалечъ отъ морския брѣгъ; повечето отъ ония, които живѣли навжтре въ страната, сж неизвестни, понеже тѣ не се сблъскали нито съ гърцитѣ, нито съ франкитѣ. Повече известия отколкото за славянскитѣ (или българскитѣ) племена, имаме ние за сърбо-хърватитѣ при Адрия; но историята имъ не влиза въ нашата задача. За българскитѣ племена ние ще говоримъ изпърво за дунавскитѣ, после за македонскитѣ⁶.